

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สอด จำกัด กับเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ปี พ.ศ. 2539

โดย : นายเสริมศักดิ์ ตาลสุข

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

สถานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ)
...../...../.....

ปัญหาสำคัญในเรื่องการลงทุนทางการเกษตรของประเทศไทยนั้นก็คือ การขาดแคลนเงินทุน เนื่องจากเกษตรกรของไทยมีรายได้และเงินออมต่ำ ดังนั้น เกษตรกรจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อทางการเกษตรเพื่อนำไปใช้ในการลงทุน ผลการศึกษาในด้านการลงทุนของเกษตรกรเท่าที่ผ่านมาเป็นการศึกษาโดยทั่วไป ไม่ได้เจาะจงเกษตรกรเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นในวิทยานิพนธ์นี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงสภาพทางเศรษฐกิจ แหล่งที่มาของการลงทุน ส่วนประกอบของการลงทุน และวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการลงทุนของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เปรียบเทียบกับเกษตรกรทั่วไปที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ข้อมูลประกอบการศึกษานี้ ได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในแคนคำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแม่สอด จำกัด โดยทำการสำรวจและการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ได้ครัวเรือนตัวอย่าง 200 ครัวเรือน เป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 100 ครัวเรือน และไม่ได้เป็นสมาชิก 100 ครัวเรือน การวิเคราะห์ถึงสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและแหล่งที่มาของการลงทุนของเกษตรกร ได้ใช้วิธีการคำนวณและเปรียบเทียบสัดส่วนเป็นร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการลงทุนให้ได้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรทั้งที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และที่ไม่ได้เป็นสมาชิก มีรายได้ส่วนใหญ่จากการเกษตร โดยเฉพาะการผลิตพืช ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด และพบว่า รายรับรวมทั้งหมดของครอบครัวฟาร์มที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย ฟาร์มละ 135,690.35 บาทต่อปี มีการลงทุนเบื้องต้นเฉลี่ยฟาร์มละ 78,594.06 บาท/ปี การลงทุนสุทธิเฉลี่ยฟาร์มละ 54,900.59 บาท/ปี โดยแหล่งที่มาของการลงทุนเบื้องต้นส่วนใหญ่มาจากแหล่งภายนอกครัวเรือนเกษตรกร คือการกู้ยืมเฉลี่ยฟาร์มละ 31,212.72 บาท จากแหล่งภายในครัวเรือนเกษตรกรเองคือ จากแรงงานในครัวเรือนและจากการออมทางการเงินเฉลี่ย ฟาร์มละ 47,381.34 บาท/ปี ส่วนเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร มีรายรับของ ฟาร์มรวมเฉลี่ยฟาร์มละ 116,055.24 บาท/ปี มีการลงทุนเบื้องต้นเฉลี่ยฟาร์มละ 52,326.17 บาท/ปี การลงทุนสุทธิเฉลี่ยฟาร์มละ 30,506.16 บาท/ปี โดยมีแหล่งที่มาของการลงทุนเบื้องต้นส่วนใหญ่มาจากภายนอกของครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ยฟาร์มละ 21,357.94 บาท/ปี จาก แหล่งภายในโดยการออมทางการเงินและแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยฟาร์มละ 30,968.23/ปี บาท นอกจากนั้นการศึกษานี้ยังพบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีระดับการลงทุนมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งในแง่ของการลงทุนเบื้องต้นและการลงทุนสุทธิ

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรก็คือ ประสิทธิภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ส่วนเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการลงทุนก็คือ จำนวนวันในการทำงาน ต้นทุนในการใช้ทุน และรองลงมาคือปริมาณสินเชื่อ

ผลของการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ระดับการลงทุนเบื้องต้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิก เฉลี่ยถึงฟาร์มละ 26,267.89 บาท ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับสินเชื่อหรือเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำจากสหกรณ์ ดังนั้น การพัฒนาทางด้านการเกษตรหนทางหนึ่งจึงควรเน้นเรื่องการรวมกลุ่มเกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และการศึกษาี้ยังได้พบว่า อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการลงทุนของเกษตรกรแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ดังนั้น นโยบายเพื่อการพัฒนาการเกษตรควรจะมี ความแตกต่างกันเป็นบางประการ สำหรับเกษตรกรแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะได้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวมต่อไป